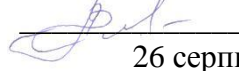

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та менеджменту освіти
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра психології освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувачки кафедри педагогіки та
менеджменту освіти

 Світлана ПОЛЩУК
26 серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри психології освіти

 Тетяна ДУТКЕВИЧ
27 червня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

для підготовки фахівців

за освітньо-професійною
програмою
спеціальності
галузі знань
мова навчання

другого (магістерського) рівня
вищої освіти

Початкова освіта

013 Початкова освіта
01 Освіта / Педагогіка
українська

2024-2025 н. р.

Розробники програми:

Ірина КУЧИНСЬКА професор кафедри педагогіки та менеджменту освіти, доктор педагогічних наук, професор

Тетяна ДУТКЕВИЧ завідувач, професор кафедри психології освіти, кандидат психологічних наук, професор.

Ухвалено на засіданні кафедри педагогіки та менеджменту освіти
Протокол №9 від 26 серпня 2024 року

Ухвалено на засіданні кафедри психології освіти
Протокол №7 від 27 червня 2024 року

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

Наталія БАХМАТ

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання сучасної педагогіки та психології» – вдосконалення компетентностей у галузі психолого-педагогічного забезпечення освітнього процесу у початковій освіті, теоретичних основ його організації та реалізації в практиці з урахуванням умов воєнного часу.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	2024-2025	2024-2025
Семестр вивчення	2	1
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальний обсяг годин	90	90
Кількість годин навчальних занять	40	16
Лекційні заняття	20	8
Практичні заняття	20	8
Семінарські заняття	–	–
Лабораторні заняття	–	–
Самостійна та індивідуальна робота	50	74
Форма семестрового контролю	залік	залік

3. Статус дисципліни – обов'язковий освітній компонент професійної підготовки,

4. Передумови для вивчення дисципліни: вивчається у першому семестрі.

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати дослідницькі та/або інноваційні задачі у сфері початкової освіти.

Загальні компетентності:

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 3 Здатність проявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 4 Здатність працювати автономно.

Спеціальні компетентності:

СК 1 Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти в професійній діяльності, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК 5 Здатність до педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності, саморозвитку та навчання впродовж життя.

СК 8 Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів.

6. Програмні результати навчання з дисципліни:

ПРН 9 Застосовувати методи та прийоми навчання, виховання та розвитку здобувачів першого рівня, педагогічні інновації, оцінювати результативність їх застосування у сфері початкової освіти.

7. Засоби діагностики результатів навчання

8. Програма навчальної дисципліни

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	У тому числі						
	разом	лекційні	практичні	семінарські	лабораторні	самоств. робота	індивід.робота
Змістовий модуль 1. Актуальні питання сучасної педагогіки							
Тема 1.1. Вплив глобалізації на розвиток сучасної системи освіти.	9	2	2	-	-	5	-
Тема 1.2. Основні складові освітньої діяльності вчителя початкових класів в закладах загальної середньої освіти.	9	2	2	-	-	5	-
Тема 1.3. Теоретичні основи педагогічних інновацій для дітей молодшого шкільного віку.	9	2	2	-	-	5	-
Тема 1.4. Зміст і структура педагогічних інновацій в початковій освіті.	9	2	2	-	-	5	-
Тема 1.5. Сучасні інноваційні педагогічні технології.	9	2	2	-	-	5	-
Разом	45	10	10	-	-	25	
Змістовий модуль 2. Актуальні питання сучасної психології							
Тема 2.1. Робота педагога зі здобувачами освіти, які пережили психічну травму	7	1	1	-	-	5	-
Тема 2.2. Психологічна освіта молодших школярів	6	1	1	-	-	4	-
Тема 2.3. Психолого-педагогічне забезпечення розумового розвитку молодшого школяра	7	2	2	-	-	3	-
Тема 2.4. Психологічні особливості інтерактивного навчання у початковій школі	6	2	2	-	-	2	-
Тема 2.5. Особливості міжособистісних конфліктів з участю дітей	7	1	1	-	-	5	-
Тема 2.6. Психологічні причини та шляхи попередження шкільного булінгу	6	1	1	-	-	4	-
Тема 2.7. Розвиток професійної свідомості та конфліктологічна культура педагога	6	2	2	-	-	2	-
Разом годин змістового модуля 2	45	10	10	-	-	25	-
Разом	90	20	20	-	-	50	-

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	У тому числі						
	разом	лекційні	практичні	семінарські	лабораторні	самост. робота	індивід.робота
Змістовий модуль 1. Актуальні питання сучасної педагогіки							
Тема 1.1. Вплив глобалізації на розвиток сучасної системи освіти.	9	1	1	-	-	7	-
Тема 1.2. Основні складові освітньої діяльності вчителя початкових класів в закладах загальної середньої освіти.	9	-	-	-	-	9	-
Тема 1.3. Теоретичні основи педагогічних інновацій для дітей молодшого шкільного віку.	9	1	1	-	-	7	-
Тема 1.4. Зміст і структура педагогічних інновацій в початковій освіті.	9	1	1	-	-	7	-
Тема 1.5. Сучасні інноваційні педагогічні технології.	9	1	1	-	-	7	-
Разом	45	4	4	-	-	37	-
Змістовий модуль 2. Актуальні питання сучасної психології							
Тема 2.1. Робота педагога зі здобувачами освіти, які пережили психічну травму	6	1	1	-	-	4	-
Тема 2.2. Психологічна освіта молодших школярів	6	-	-	-	-	6	-
Тема 2.3. Психолого-педагогічне забезпечення розумового розвитку молодшого школяра	7	-	-	-	-	7	-
Тема 2.4. Психологічні особливості інтерактивного навчання у початковій школі	7	1	1	-	-	5	-
Тема 2.5. Особливості міжособистісних конфліктів з участю дітей	6	1	1	-	-	4	-
Тема 2.6. Психологічні причини та шляхи попередження шкільного булінгу	7	1	1	-	-	5	-
Тема 2.7. Розвиток професійної свідомості та конфліктологічна культура педагога	6	-	-	-	-	6	-
Разом годин змістового модуля 2	45	4	4	-	-	37	-
Разом	90	8	8	-	-	74	-

9. Форми поточного та підсумкового контролю

Контроль результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється через перевірку глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті в межах змістового модулю, має навчальний характер, може проводитися в формі опитування, виконання практичних та тестових завдань. Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12.

Проміжний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістових модулів та передбачає виконання студентами завдань для модульного контролю.

Підсумковий контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи після закінчення вивчення кожного змістового модуля і заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

Відповідно до специфіки навчальної дисципліни розроблено та затверджено на кафедрі педагогіки та менеджменту освіти та кафедрі психології освіти критерії оцінювання, знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів за змістовими модулями

Поточний і модульний контроль (100 балів) – залік						Сума
Змістовий модуль 1 (50 балів)			Змістовий модуль 2 (50 балів)			
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	
20	10	20	20	10	20	100

Поточний контроль

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами роботи на практичних заняттях за кожен модуль складає 20 балів (за умови виконання всіх різновидів роботи, які передбачені планами практичних занять).

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12. Оцінювання на навчальних заняттях переводяться у 20-бальну систему у наступному порядку:

$$(\text{Сер. бал.} \times 0,05 + 0,4) \times 20$$

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти за 12-бальною системою оцінювання	
Об'єм пройденого матеріалу	Бали що нараховуються
1. Конспект в робочому зошиті лекційного курсу або першоджерел (самостійна робота) – лекційні заняття №1-12.	4-12
2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційні заняття № 1-12.	4-12

3. Вирішення проблемних ситуацій, виконання творчих та індивідуальних завдань, участь у груповій роботі (дискусіях), завдання на узагальнення та систематизацію під час практичних занять № 1-12.	4-12
---	------

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, наукових фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання тестів і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати повідомлення і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить наукові поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати

		матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості явищ та процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Самостійна робота (10 балів)

Самостійна робота оцінюється за наслідками вибіркової перевірки рівня засвоєння всіх питань, винесених на самостійну роботу.

За самостійну роботу студент може отримати до 10 балів. При отриманні менше 6 балів самостійна робота вважається не виконаною і студент отримує можливість її перекладати.

Критерії оцінювання відповідей студентів на питання самостійної роботи

Критерії	Бали
<ul style="list-style-type: none"> – свідоме, глибоке і повне засвоєння і розуміння програмного матеріалу; – виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний, аргументований; – уміння аналізувати відповідні положення, поняття, твердження; – самостійне, творче застосування знань. 	10 балів
<ul style="list-style-type: none"> – свідоме, з незначними помилками і прогалинами засвоєння програмного матеріалу; – деякі порушення логіки та послідовності відповіді; – самостійне репродуктивне застосування знань. 	8-9
<ul style="list-style-type: none"> – механічне засвоєння програмного матеріалу з великими прогалинами; – порушення логіки та недостатня самостійність мислення. – репродуктивне застосування знань за вказівками викладача. 	6-7
<ul style="list-style-type: none"> – фрагментарне засвоєння матеріалу з великими прогалинами; – відсутність самостійності, неспроможність виправити помилки при зауваженні чи додаткових запитаннях. 	До 6 балів

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи (у формі відповідей на питання)

Оцінка відмінно (А) 20 балів. Студент повно та глибоко розкриває та грамотно викладає теоретичні питання, наводить приклади та робить оригінальні висновки, що віддзеркалюють його розуміння питання. При виконанні практичного завдання студент влучно застосовує системні знання програмового навчального матеріалу, переконливо обґрунтовує свої рішення, наводить приклади.

Оцінка дуже добре (В) 19 балів. Студент повно та глибоко розкриває та грамотно викладає теоретичні питання, надає оригінальні висновки, що віддзеркалюють його розуміння питання. Однак виявляються окремі неточності, несуттєві граматичні/стилістичні огріхи. При виконанні практичного завдання студент влучно застосовує узагальнені знання програмового навчального матеріалу, обґрунтовує свої рішення, наводить приклади.

Оцінка добре (С) 17-18 балів. Студент повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог, оригінальні висновки відсутні, виявляються неточності, граматичні/стилістичні огріхи, недбалість оформлення. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але рішення та приклади не досить обґрунтовані.

Оцінка задовільно (D) 15-16. Студент поверхово розкрив теоретичні питання, приклади та висновки відсутні або недоречні. Виявляються суттєві неточності, граматичні/стилістичні огріхи, недбалість оформлення. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок за рахунок недостатнього розуміння програмового матеріалу.

Оцінка задовільно (E) 13-14 балів виставляється, коли студент розкрив окремі теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається значних помилок, не спроможний обґрунтувати відповідь.

Оцінка незадовільно (FX) 8-12 балів виставляється студенту, який не розкрив теоретичні питання і не спромігся виконати практичні завдання. Як правило, студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) до 8 балів виставляється студенту, який не засвоїв програмовий матеріал або певний елемент його змісту, виявляє фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

Залік – бали визначаються додаванням балів, отриманих за роботу на практичних заняттях, самостійну роботу та модульну контрольну роботу першого і другого змістового модулів і становить максимум 100 балів. При отриманні менше 60 балів студент отримує «не зараховано» і має можливість перескладати залік.

Академічна доброчесність (URL:<https://integrity.kpnu.edu.ua/>). Очікується, що результати навчальної роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Неформальна та інформальна освіта (URL:<https://pedahohika.kpnu.edu.ua/neformalna-informalna-osvita-zdobuvachiv/>). Визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)».

У випадку, якщо здобувач вищої освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)» (URL: <https://kpnu.edu.ua/publicna-informatsiia/>), зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій навчальній темі або змістовому модулю).

У неформальній освіті:

– закінчення навчання на професійних курсах, семінарах або тренінгах, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю):

Студія онлайн-освіти «EdEra»:

- [Chat GTP для освітян: як перетворити ШІ на ефективного асистента](#)
- [Вчителі 2.0: онлайн-курс із професійного розвитку і наставництва](#)
- [#blend it: опануємо змішане навчання](#)
- [Онлайн-курс для вчителів та керівників шкіл про дистанційне навчання](#)
- [Академічна доброчесність](#)
- [Впровадження інновацій в школах](#)

Платформа масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus»:

- [Управління якістю освіти в школі](#)
- [Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги і можливості](#)
- [Стартуємо до успішної школи](#)

Освітній проєкт «На урок»:

- [Використання методології Scrum у професійній діяльності вчителя](#)
- [Підвищення кваліфікації педагогів: розвиток цифрової компетентності](#)

Національна освітня платформа «Всеосвіта»:

- [Професіоналізм педагогічних працівників: чинники формування і критерії оцінки у контексті трансформації освітньої галузі](#)
- [Фінансово-господарська та кадрова конкурентоспроможність закладів освіти в умовах децентралізації влади](#)
- [Використання артпрактики «нейрографіка» у життєво-професійній діяльності педагога](#)
- [Впровадження цілей сталого розвитку в освітній процес закладу освіти](#)

– призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту;

– призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

В інформальній освіті: наявність наукової публікації, тема якої відповідає змісту освітнього компоненту.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою).

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проєктора та ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайн-відеоконференцій.

12. Рекомендована література

Основна література

1. Групові форми роботи в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій (досвід упровадження) / заг. ред. В. Г. Панка, І. І. Ткачук. Київ : Ніка-Центр, 2020. 122 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Практикум: навчальний посібник. Київ, 2014. 448 с.
3. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти. Навчально-методичний посібник / Андрєєнкова В. Л., Байдик В. В., Войцях Т. В., Калашник О. А. та ін. К.: ФОП Нічога С. О. 2020. 196 с.
4. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху / упор. Г. О. Сиротенко. Полтава, 2016. 124 с.
5. Інноваційні технології в підготовці вчителя сучасної школи: пос. / Коляда М. та ін. Київ, 2015. 312 с.
6. Науково-методичні основи психологічного супроводу діяльності вчителя в умовах реформування освіти (діагностика і корекція). Практичний посібник. / авт. кол.: В. Г. Панок, І. В. Марухина, В. В. Рибалка, В. В. Предко, С. К. Шандрук, М. В. Саврасов, Н. В. Сосновенко; за наук. ред. В. Панка. Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи НАПН України, 2022. 192 с.
7. Чикун Л. М. Психологічне забезпечення впровадження відновних практик у закладі освіти: збірник матеріалів. Піщане. 2022. 85 с.
8. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль. Мандрівець. 2019. 360 с.

Допоміжна література

1. Довга Т. Я. Імідж сучасного вчителя: навч.-мет. пос. Кіровоград, 2014. 144 с.
2. Дущенко О. С. Інтернет-технології: навч.-метод. комплекс. Ізмаїл: Ірбіс, 2017. 292 с.
3. Дуткевич Т. В. Вікові особливості переживання психічної травми дітьми. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 12-13 березня 2024 року. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Вип. 24. С. 571-573. URL: <https://science.kpnu.edu.ua/naukovi-pratsi-vykladachiv/>
4. Дуткевич Т. В. Дитяча розвивально-корекційна психологія. Модульний навч. посіб. Вид. 2-ге. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 304 с.
5. Дуткевич Т. В. Методи інтерактивного навчання на практичних заняттях з психології. Методичні рекомендації. Кам'янець-Подільський, 2022. 84 с. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6381>
6. Дуткевич Т. В. Образ рідної природи як засіб посилення національно-культурної ідентичності в осіб з посттравматичним стресовим розладом. Наукові перспективи, №6(36). 2023. С. 373-387. ISSN (print) 2708-7530. <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/issue/archive>. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7572>
7. Дуткевич Т. Погляди Софії Русової на розвиток особистості у науковому дискурсі суспільствознавства початку ХХ століття. Special Humanitarian Issue of Ukrainian Scientists. European Scientific e-Journal, 2022. 2 (17), С.105-114. Ostrava: Tuculart Edition. DOI: 10.47451/psy2022-04-01 <http://tuculart.eu/journals/esej/articles/psy>
8. Дуткевич Т. В. Психологічні особливості застосування інтерактивних методів навчання в освітньому процесі початкової школи. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів.

[Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. Вип. 22. 714 с. С.336-338. URL: <https://science.kpnu.edu.ua/naukovi-pratsi-vykladachiv/>. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7325>

9. Дуткевич Т., Столяренко О. Сформованість мотивації різновікової взаємодії в молодших школярів. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки : зб. наук. праць / за наук. редакцією І. С. Булах. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. Вип. 16 (61). С. 29-38. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2021.16\(61\)](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2021.16(61)).

10. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій /Автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків, 2012. 176 с.

11. Корольчук О. Складові управлінської компетентності керівника // Практика управління закладом освіти. 2016. №9. С. 10-16.

12. Кучинська І. О. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2020. 290 с.

13. Лупак Н. Педагогічна інноватика у вищій школі в контексті світових тенденцій розвитку освітніх систем // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка, 2018. № 1. С. 12-19.

14. Максименко С. Д. Генетична психологія учіння людини: монографія. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2017. 206 с.

15. Мармаза О. І. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом. Харків: Основа, 2014. 240 с.

16. Підласий І. П. Живий урок. Харків: Основа, 2017. 128 с.

17. Попередження насильства в закладах освіти: методичний посібник / Упорядники: Ірина Скорбун, Тетяна Слободян. Київ: Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї». 2020. 104 с.

18. Психолог у НУШ: радісно та впевнено руш! Путівник психолога в Новій українській школі [Текст] / Заг. ред. Є. В. Афоніна, О. О. Заріцький, Н. В. Міщенко. Краматорськ : Витоки, 2018. 250 с

19. Теорія та практика управління професійним розвитком науково-педагогічних педагогічних працівників в умовах трансформаційних змін в освіті : кол. моногр. / Є. Р. Чернишова, Л. М. Колосова, Н. В. Любченко, М. Е. Морозова ; за наук. ред. Є. Р. Чернишової. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 296 с.

Нормативно-правові документи

1. Державна національна програма "Освіта" (Україна ХХІ століття). Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 1993 р. № 896. К.: Райдуга, 1994. 61 с.

2. Державна програма "Вчитель". Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2002 р. № 379.

3. Закон України «Про вищу освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

5. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

6. Наказ МОН України від 07.11. 2000 р. « Про затвердження положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності»

7. Про Національну доктрину розвитку освіти: Указ Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

8. Концепція розвитку педагогічної освіти в Україні: наказ МОН України від 16 липня 2018 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

9. Концепція НУШ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola->

[compressed.pdf](#)

10. Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://nus.org.ua/news/zatverdylly-try-profesijni-standart-vchytelya-dokument/>

13. Рекомендовані джерела інформації

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Текст лекцій.
- Плани практичних занять.
- Опубліковані власні навчально-методичні посібники
- Засоби діагностики якості вищої освіти:
- завдання модульної контрольної роботи;

Корисні ресурси Інтернету:

http://www.nbu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
http://www.mon.gov.ua	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України
http://lib.meta.ua	Електронна бібліотека
http://www.lib.ua-ru.net	Студентська електронна бібліотека
http://library.kpnu.edu.ua/	Бібліотека К-ПНУ імені Івана Огієнка
http://kaf-psykholohii.kpnu.edu.ua/	Сайт кафедри психології освіти університету К-ПНУ імені Івана Огієнка
https://moodle.kpnu.edu.ua	Система Moodle університету К-ПНУ імені Івана Огієнка
elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/	Репозитарій університету К-ПНУ імені Івана Огієнка